

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/173/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2021200076
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2021200076.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného vo veci žalobcu: L. Y., O.. XX. O. XXXX, V. B. Z. XX, právne zastúpený: JAVOR - TOKAR advokátska kancelária, s.r.o., Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. januára 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20 Sa 9/2021-47 zo dňa 18. marca 2022 takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť **z a m i e t a**.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 20 Sa 9/2021-47 zo dňa 18. marca 2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29. januára 2021 vo vzťahu k zamietnutiu žiadosti o invalidný dôchodok pre nesplnenie podmienky potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia.

2. Správny súd preskúmal zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej v intenciách zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z. alebo zákon o sociálnom poistení“) s odkazom na § 60 ods. 2, § 70 ods. 1, § 71 ods. 1, § 72 ods. 1 a § 255 ods. 5 cit. zákona.

3. Správny súd mal za preukázané, že rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-d-16775/14-2019 zo dňa 22. mája 2019 bol žalobcovi podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) priznaný výsluhový dôchodok od 1. mája 2019 v sume 717,89 eur mesačne.

4. Nesporným bolo, že žalobca má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Žalobca namietal, že mu pre obdobie dôchodkového poistenia nebola zohľadnená doba základnej vojenskej služby od 27. septembra 1989 do 27. mája 1991 a doba trvania výkonu služby od 1. augusta 1999 do 30. apríla 2019. Nebolo rovnako sporným, že nesplnenie

podmienky potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia spočíval v nezohľadnení týchto období, ktoré boli zohľadnené pri priznaní výsluhového dôchodku.

5. Vzhľadom na to, že žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok, na nárok ktorého mu bola zhodnotená doba základnej vojenskej služby a doba trvania výkonu služby, nie je možné v súlade s § 255 ods. 5 a § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. pre nárok na invalidný dôchodok zahrnúť doby už zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok. Bez započítania týchto dôb získal žalobca pred vznikom invalidity, 27. februárom 2019, iba 12 rokov a 94 dní (t.j. 4.474 dní) obdobia dôchodkového poistenia namiesto vyžadovaných 15 podľa § 72 ods. 1 písm. g) zákona č. 461/2003 Z. z.

6. Správny súd konštatoval, že odvolací orgán žalovanej v preskúmanom rozhodnutí správne argumentoval § 60 ods. 1, § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ako aj nemožnosťou aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, 1967 (č. 128) (ďalej len „Dohovor č. 128“). V tomto smere odkázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 16/2017. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobcu právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 So 138/2011, ktorý sa týkal starobného a nie invalidného dôchodku.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku správneho súdu

7. Proti uvedenému rozsudku správneho súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že správny súd nesprávne právne posúdil vec a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Zároveň odkázal aj na kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. i) SSP (nerespektovanie záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti).

8. Namietal, že rozhodnutie o vzniku nároku žalobcu na invalidný dôchodok musí vychádzať z posúdenia celej doby dôchodkového zabezpečenia žalobcu, lebo iba tak možno zachovať jeho oprávnený nárok na zhodnotenie celého obdobia dôchodkového poistenia, ktoré mu v celosti pre účely priznania dávky výsluhového zabezpečenia nebolo a nemohlo byť zhodnotené. Zároveň by tak nepoškodzoval žalovanú, keď by po zhodnotení celej doby dôchodkového poistenia bola odpočítaná suma dôchodku, ktorá by mu patrila len za obdobie dôchodkového poistenia získaného výkonom služby, za ktorý mu je poskytnutá dávka výsluhového zabezpečenia.

9. Žalobca citoval ustanovenia § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ďalej však uviedol, že pre výšku výsluhového dôchodku sa nehodnotí celé obdobie trvania profesionálnej služby ani obdobie poistenia v civilnom zamestnaní a v tejto súvislosti odkázal na § 39 zákona č. 328/2002 Z. z.

10. Podľa žalobcu malo rozhodnutie žalovanej za následok, že nebolo zachované jeho ústavné právo na primerané hmotné zabezpečenie. Za ústavnokonformné považuje žalobca len také rozhodnutie, ktoré zohľadňuje celé obdobie žalobcovho dôchodkového poistenia a zárobky dosiahnuté v rozhodujúcom období tak, ako je tomu u iného poistenca, ktorý obdobie dôchodkového poistenia získal len vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia.

11. Záverom žalobca navrhol, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovanej a vec jej vráti na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu

12. Žalovaná sa na základe zaslanej výzvy správneho súdu vyjadrila ku kasačnej sťažnosti podaním zo dňa 16. augusta 2022.

13. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná uviedla, že žalobcove dôvody nepovažuje za opodstatnené. Je toho názoru, že správny súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vec náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť a nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia. Zároveň poukázala na rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 197/2016 a sp. zn. 10 Sk 7/2017. Kasačnému súdu navrhla, aby kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“) dňa 1. januára 2021 a na základe zák. č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

15. Podľa § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z. z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021. Podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z. z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

16. Najvyšší správny súd ako súd kasačný (§ 11 písm. h) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná.

17. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20Sa 9/2021-47 zo dňa 18. marca 2022, ktorým správny súd podľa § 190 SSP zamietol žalobu žalobcu.

18. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších čŕt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

19. Kasačný súd súčasne upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti SSP (§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami

a či na základe skutkových zistení a na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

20. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci konania o kasačnej sťažnosti skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovanej, vydané v oboch stupňoch, ako aj konanie im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či správny súd správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu. Kasačný súd zistil, že správny súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z. z., v platnom znení, a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj riadne odôvodnil.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

21. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

22. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 ústavy) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

23. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

24. Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

26. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

27. Podľa § 72 ods. 1,2 zákona č. 461/2003 Z. z. počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku a) do 20 rokov je menej ako jeden rok, b) nad 20 rokov do 24 rokov je najmenej jeden rok, c) nad 24 rokov do 28 rokov je najmenej dva roky, d) nad 28 rokov do 34

rokov je najmenej päť rokov, e) nad 34 rokov do 40 rokov je najmenej osem rokov, f) nad 40 rokov do 45 rokov je najmenej 10 rokov, g) nad 45 rokov je najmenej 15 rokov. Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity

28. Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

29. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

30. Kasačný súd zo spisového materiálu správneho súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovanej, mal preukázané, že na základe žiadosti žalobcu zo dňa 4. februára 2020 o priznanie invalidného dôchodku žalovaná skúmala splnenie podmienok pre priznanie žiadaného nároku. Podľa odborného posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava zo dňa 23. septembra 2020 je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 70%. Žalovaná rozhodnutím z 26. októbra 2020 žiadosť žalobcu zamietla, keďže ku dňu vzniku invalidity nezískal potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. O odvolaní žalobcu rozhodol generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím z 29. januára 2021 tak, že odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovanej.

31. Čo sa týka sťažnostných námietok, kasačný súd ich vyhodnotil ako v celom obsahu nedôvodné. Podľa kasačného súdu žalovaná v prípade žalobcu správne postupovala podľa § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Doba základnej vojenskej služby a doba výkonu služby žalobcu mu boli zohľadnené pri nároku na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 382/2002 Z. z. Kasačný súd sa stotožnil s právnym názorom správneho súdu a žalovanej, že tú istú dobu poistenia nemožno zhodnotiť dvakrát pre dve dôchodkové dávky poskytované z oddelených systémov sociálneho zabezpečenia. Bez uvedených dôb žalobca pred vznikom invalidity nespĺnil podmienku najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. g) zákona č. 461/2003 Z. z. a nárok na invalidný dôchodok mu podľa tohto zákona nevznikol.

32. Zákon č. 461/2003 Z. z. a zákon č. 328/2002 Z. z. upravujú dva samostatné vedľa seba stojace sociálne systémy, ktoré poskytujú zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa pre iný okruh osôb a za iných podmienok ustanovených týmito zákonmi upravujúcimi jednotlivé systémy. Nie sú teda vo vzťahu lex generalis a lex specialis. Posudzovanie nároku na vznik invalidného dôchodku sa systémovo posudzuje podľa právnej úpravy, t. j. iného systému, ako je sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov vrátane potrebnej doby zamestnania ako jednej z podmienok pre vznik nároku naň. Ústavný súd sa v rozhodnutí pod sp. zn. PL. ÚS 16/2017 zaoberal súladom § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. (ktoré sa aplikuje aj na prejednávaný prípad), pričom bolo ústavným súdom konštatované, že tieto ustanovenia nie sú v rozpore s článkom 39 ods. 1 a článkom 55 ods. 1 ústavy. Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou, v zmysle ktorej ústavná nekonformita napadnutej právnej úpravy spočíva v tom, že nezohľadňuje doby služby policajtov a profesionálnych vojakov (hodnotené v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia formou zhodnotenia doby služby) ako obdobia dôchodkového poistenia aspoň na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Možnosť vzniku nároku na invalidný dôchodok zo systému všeobecného sociálneho poistenia osobám, ktoré boli účastníkmi systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, môže nastať až po tom, ako ukončili svoj služobný pomer, bol im priznaný výsluhový dôchodok a ďalej sa rozhodli pracovať ako zamestnanci participujúc obligatórne na sociálnom poistení podľa zákona o sociálnom poistení. Podľa ústavného súdu, by riešenie, ktoré bez ďalšieho favorizuje určitú skupinu subjektov z iného systému sociálneho zabezpečenia, bolo vo vzťahu k ostatným účastníkom systému

sociálneho poistenia nesystémové a nespravodlivé. Ústavný súd akceptoval, že pre osoby prichádzajúce z iného systému, ale teraz zúčastnených vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, sú parametre nastaveného modelu dôb zamestnania náročné na splnenie, je však prvorado vecou zákonodarcu, ako sa s týmto problémom vyrovná.

33. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie okrem iného aj pri nespôsobilosti na prácu. Ako vyplýva ďalej z čl. 39 ústavy, podrobnosti o tomto práve ustanoví zákon a podľa čl. 51 ods. 1 ústavy sa tohto práva možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré ho vykonávajú. Pri hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, kam spadá aj právo podľa čl. 39 ústavy, ich podoba a obsah v podstatnej miere závisí aj od ekonomických a hospodárskych možností štátu a zákonodarcovi je ponechaný široký priestor pre úvahu (porov. napríklad nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 11/08).

34. Pokiaľ žalobca odkazoval na § 39 zákona č. 328/2002 Z. z., ústavný súd vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 382/2018 uviedol, že výška výsluhového dôchodku bola a je obmedzená jeho maximálnou výmerou, a nie maximálnou dobou trvania služobného pomeru. Dané ustanovenie nie je z pohľadu ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. právne relevantné.

35. Rovnako v sťažovateľovom prípade nebolo možné uvedené doby zohľadniť ani s prihliadnutím na Dohovor č. 128, vzhľadom na to, že Československá socialistická republika prijala záväzky len týkajúce sa časti III, ktorá upravuje starobné dôchodky. Invalidný dôchodok upravuje časť II Dohovoru č. 128, pričom v sťažovateľovom prípade nebolo možné aplikovať ani spoločné ustanovenia - časť VI., ktoré v článku 33 upravujú možnosť krátenia alebo zastavenia dávok. Postup žalovanej v tomto smere, kasačný súd rovnako považuje za správny. Obdobný názor konštatoval aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 10 Sk 7/2017, v ktorom uviedol, že „na určenie nároku na invalidný dôchodok nie je možné započítať dobu výkonu služby, pretože vtedajšia Československá socialistická republika sa v roku 1991 zaviazala prijímať záväzky len pokiaľ ide o časť III. Dohovoru týkajúcu sa starobného dôchodku. Pretože invalidný dôchodok je uvedený v II. časti Dohovoru č. 128, do úvahy neprichádza ani aplikácia článku 33 ods. 2 uvedeného Dohovoru v časti VI. Spoločné ustanovenia na invalidný dôchodok“. Najvyšší súd konštatoval, že na nárok na invalidný dôchodok bolo možné hodnotiť len obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia.

36. Kasačný súd ako nedôvodnú posúdil aj námietku žalobcu, ktorou namietal, že správny súd sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Kasačný súd tiež považoval za nedôvodné žalobcov odkaz na § 440 ods. 1 písm. i) SSP (nerešpektovanie záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti). Žiadny z týchto dôvodov žalobca bližšie nešpecifikoval a nekonkretizoval, od akej ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu sa mal správny súd odkloniť. Správny súd sa podľa názoru kasačného súdu vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu a náležite zdôvodnil svoj právny záver.

37. Kasačný súd dodáva, že správny súd rovnako správne poukázal na to, že prejednávaný prípad sa týka invalidného dôchodku, nie priznania a výpočtu starobného dôchodku. Nárok a určenie sumy týchto dôchodkových dávok je rozdielny, odhliadnuc od toho, že v prípade starobného dôchodku je možné aplikovať aj Dohovor č. 128, ktorým je možné krátiť a zastaviť starobný dôchodok, čo však v prípade invalidného dôchodku nie je možné. Vzhľadom na to, nie je možné na daný prípad aplikovať závery rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré sa týkali starobných dôchodkov.

38. Vo svetle vyššie uvedenom, kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výrokov rozsudku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd námietky sťažovateľa proti rozsudku správneho súdu považoval za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

39. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že účastníkom konania nepriznal nárok na náhradu trov tohto konania. Žalovanej ako úspešnej účastníčke ich nepriznal z dôvodu, keďže to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP) a

žalobcovi z dôvodu, že v tomto konaní nemal úspech, a preto nemá právo na náhradu trov (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.